

Співфінансується
Європейським Союзом

Переговори про членство України в ЄС: стан справ та перспективи

Відкритий семінар в рамках модулю Жана Моне INTEGRATE

Марина Рабінович, PhD, ст. викладач кафедри міжнародних
відносин НАУКМА

Зміст

- Визначення та правові основи процесу розширення
- Процедура розширення
- Від статусу кандидата до відкриття перемовин про членства: прогрес України за 2022-2024 роки
- Особливості перемовин про членство Україна-ЄС
 - Контекст війни та потенційних мирних перемовин
 - Політичні критерії
 - Відбудова та економічні питання, торгівля та спільна сільськогосподарська політика
- Ідеї поступового та поетапного вступу (gradual accession, staged accession)

Визначення та правові основи процесу розширення

- Розширення ЄС – процес приєднання нових країн до Союзу
- Правова основа – Ст. 49 Договору про ЄС
 - *Article 49*
 - *(ex Article 49 TEU)*
- **Any European State** which **respects the values** referred to in Article 2 and is committed to promoting them may apply to become a member of the Union. The European Parliament and national Parliaments shall be notified of this application. The applicant State shall address its application to the Council, which shall act unanimously after consulting the Commission and after receiving the consent of the European Parliament, which shall act by a majority of its component members. The conditions of eligibility agreed upon by the European Council shall be taken into account.
- The conditions of admission and the adjustments to the Treaties on which the Union is founded, which such admission entails, shall be the subject of an agreement between the Member States and the applicant State. This agreement shall be submitted for ratification by all the contracting States in accordance with their respective constitutional requirements.

Основні етапи приєднання країни до ЄС

Main steps to EU accession

1 Country submits an application to the Council.

2 Commission submits an Opinion on the application.

3 EU Member States decide unanimously to grant the applicant candidate status.

4 After conditions are met, the accession negotiations are opened with the agreement of all Member States.

5 Commission proposes a negotiating framework as a basis for the talks.

6 During negotiations, the country prepares to implement EU laws and standards. All EU Member States must agree that the country met all requirements.

7 Once negotiations on all areas are finalised, Commission gives its Opinion on the readiness of the country to become a Member State.

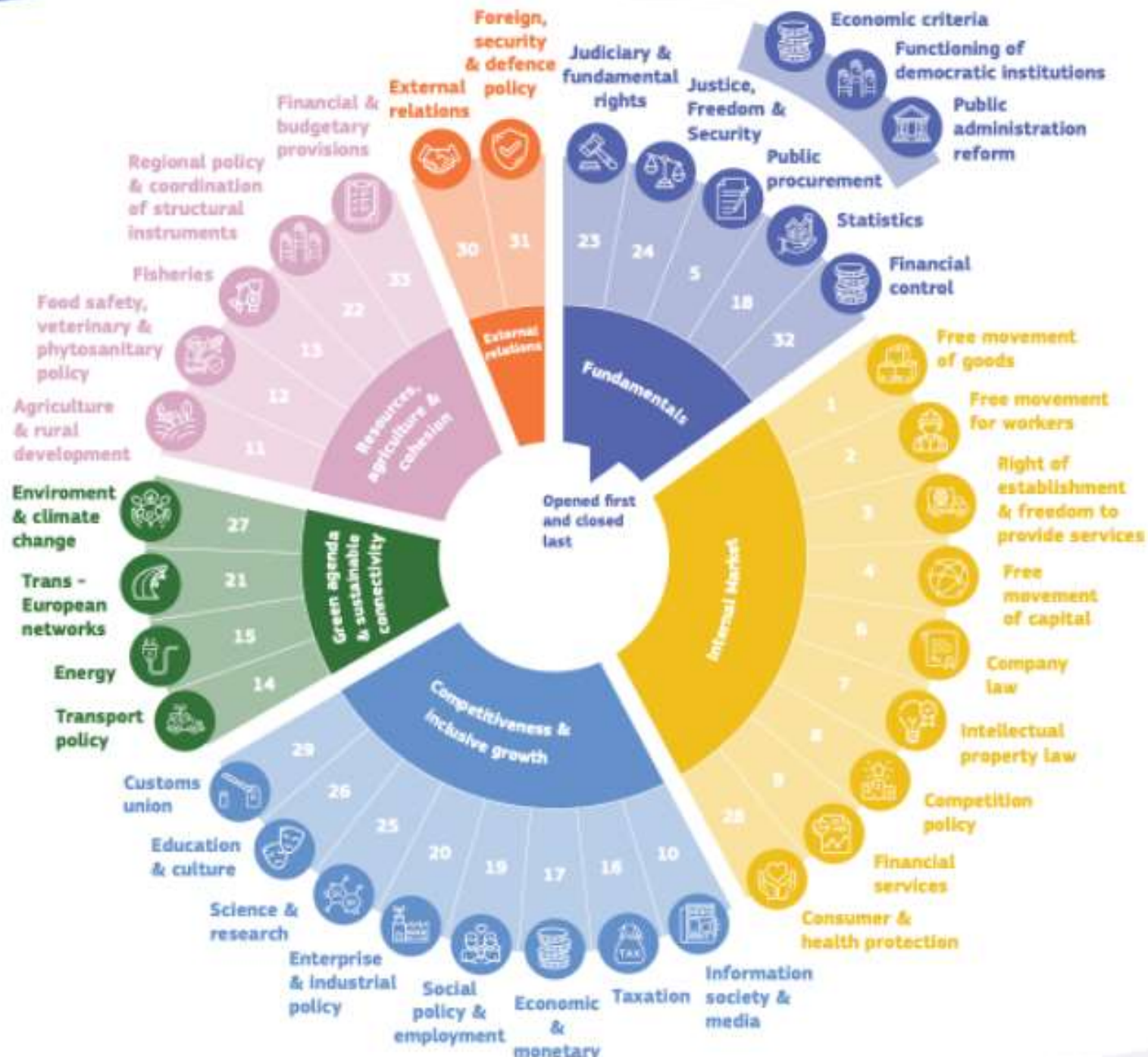
8 Based on this Opinion, EU Member States decide unanimously to close the process. The European Parliament must also give its consent.

9 All EU Member States and the candidate country sign & ratify the Accession Treaty. Only then the country becomes an EU Member State.

Джерело: EU Publications Office

Кластеры в рамках перемовин про вступ

Від статусу кандидата до відкриття перемовин про членства: прогрес України за 2022-2024 роки

KEY MILESTONES

Source: EU
Neighbours
East

Контекст війни та потенційних мирних переговорин (1)

- Україна – перша країна в історії, яка отримала статус кандидата під час активної фази міждержавної війни
- Символ солідарності + рішучості ЄС брати участь у геополітичному змаганні за європейський політичний, економічний та безпековий порядок
- АЛЕ! Різний порядок денний та різний рівень залучення держав-членів до підтримки України під час війни та в контексті вступу до ЄС

Research Article

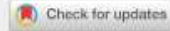
EU Policy towards Ukraine: Entering Geopolitical Competition over European Order

Kristi Raik , Steven Blockmans, Anna Osypchuk & Anton Suslov

Pages 39-58 | Published online: 10 Jan 2024

 Cite this article

 <https://doi.org/10.1080/03932729.2023.2296576>

 Full Article

 Figures & data

 References

 Citations

 Metrics

 Licensing

 Reprints & Permissions

 View PDF

 View EPUB

ABSTRACT

Since 2004, competition between the European Union (EU) and Russia over the European political, economic and security order intensified sporadically, with a focal point in Ukraine. The EU's main mitigation tactic in response to this competition used to be denial, but in 2022, following Russia's full-scale invasion of Ukraine, this approach became untenable. As a result, the EU entered the competition as an emerging geopolitical actor in three important respects: engaging in a conflict over the European order; utilising its (still limited) hard power; and extending its geographical borders. Most importantly, the EU is actively trying to shape the future of the European order that was challenged by Russia's war against Ukraine. While pursuing its goals predominantly through civilian means, the EU has also taken major steps to strengthen its hard power capabilities and contributed military assistance. Furthermore, by granting candidate country status to Ukraine, it took a clear stance on its future borders, while these were violently contested.

KEYWORDS: [EU foreign and security policy](#) [geopolitics](#) [multipolar competition](#) [Ukraine](#) [Russia](#)

Related res

People also read

The Ukraine w.
commission as

Calle Håkansson
Journal of Europ
Published online

Re-imagining I
Complex and C

Riccardo Alcar
The Internation
Published online

EU Policy tou

[Full article: EU Policy towards Ukraine: Entering Geopolitical Competition over European Order \(tandfonline.com\)](#)

Застосовність mutual defense clause

- Питання, актуальне як в контексті вступу під час триваючої війни, так і у випадку повторної російської агресії

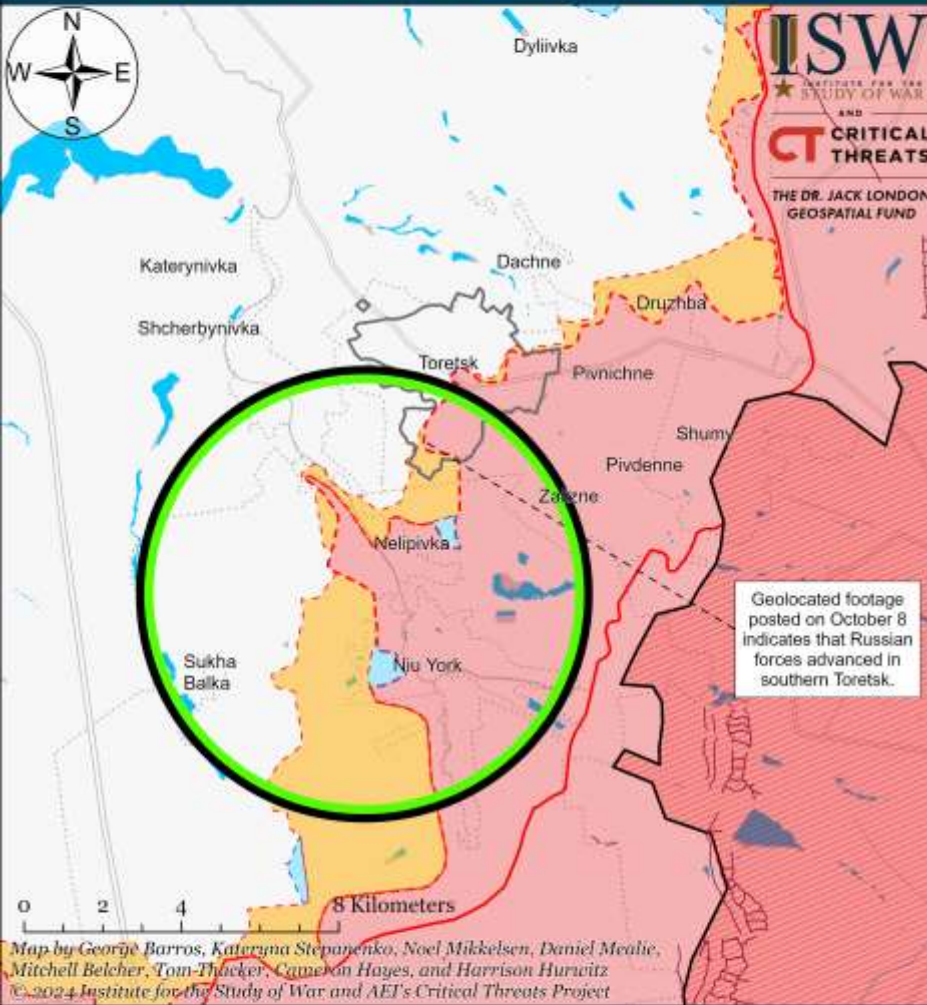
Mutual defence clause

The Treaty of Lisbon strengthens the solidarity between European Union (EU) Member States in dealing with external threats by introducing a **mutual defence clause** (Article 42(7) of the Treaty on European Union). This clause provides that if a Member State is the victim of armed aggression on its territory, the other Member States have an obligation to aid and assist it by all the means in their power, in accordance with Article 51[↗] of the Charter of the United Nations[↗].

This obligation of mutual defence is binding on all Member States. However, it does not affect the neutrality of certain Member States and is consistent with the commitments of countries that are NATO members.

This clause is supplemented by the **solidarity clause** (Article 222 of the Treaty on the Functioning of the European Union), which provides that Member States are obliged to act jointly where one of them is the victim of a terrorist attack or a natural or man-made disaster.

Assessed Control of Terrain Around Toretsk as of October 10, 2024, 9:30 AM ET

* Assessed Russian advances are areas where ISW assesses Russian forces have operated in or launched attacks against but do not control.

Статус окупованих територій у випадку «заморожування» конфлікту

- Окуповані території та членство в ЄС
- Сценарій ФРН для України та чому окупація рф території України не тотожна окупації Східної Німеччини

[Russian Offensive Campaign Assessment, October 10, 2024 | Institute for the Study of War \(understandingwar.org\)](#)

Політичні критерії

- Різні способи/документи, які фіксують політичні критерії:
 - Політичний діалог
 - Угода про асоціацію
 - Вторинне законодавство ЄС про надання фінансової допомоги (Ukraine Facility)
 - Двосторонні меморандуми про надання фінансової допомоги
- Найбільший резонанс: 7 + 4 критерії в контексті відкриття перемовин про вступ
 - Реформа ККУ
 - Продовження судової реформи
 - Зміцнення антикорупційних інституцій
 - Законодавство про медіа
 - Антиолігархічне законодавство плюс законодавство про лобізм
 - Законодавство про національні меншинства

Законодавство про національні меншини

- Гостра необхідність ухвалення нового закону про національні меншини через зміни, внесені законодавством про освіту та українську мову як державну
- Ухвалення (першої версії) закону 13 грудня 2022 року
 - Запровадження поняття національних меншин (спільнот)
 - Положення про публічні заходи мовою нацменшин (вимога про супровід українською, якщо є заявка мінімум 10 людей за 72 год до заходу)
 - Норми щодо поширення реклами мовою національних меншин (обов'язковий супровід українською)
 - Право на звернення мовою національних меншин за екстреною допомогою, допомогою жертвам домашнього насильства
 - Не-поширення прав в рамках закону на «осіб, які ідентифікують себе з державою-агресором» протягом п'яти років після завершення воєнного стану
- Критика через декларативність, брак прозорих процедур залучення організацій національних меншин
- Критика від Венеційської комісії: упереджене ставлення (порівняння із Латвією)
- Внесення змін в 2023 році

Відбудова та економічні питання

[Polish farmers block Ukraine border in grain import protest - DW - 02/20/2024](#)

- Скепсис серед держав-членів стосовно вступу України до ЄС через економічний вплив війни та амбітність необхідної відбудови
- Торгівельні питання, побоювання лоббі в державах-членів щодо перманентної лібералізації торгівлі Україна-ЄС (протести фермерів) та домінування українських перевізників внаслідок EU-Ukraine Road Agreement
- Необхідність реформування Спільної сільськогосподарської політики ЄС (яка спрямована на допомогу фермерам в Європі, стабілізацію експортних цін в ЄС та поза ним і гармонізацію сільськогосподарської стратегії в Союзі)

Поступова інтеграція (gradual accession)

Examples of gradual integration initiatives:

*The **Priority Action Plan (PAP) under the DCFTA with Ukraine** aims to provide the country with access to areas of the Single Market ahead of accession by including it in the EU's Roam Like at Home, by preparing the access to the Single Euro Payments Area (SEPA) in accordance with the relevant procedures and requirements, as well as allowing for free circulation for certain industrial goods (ACAA). A similar Plan exists also for **Moldova** and is now being put in place with **Georgia**.*

*The **Growth Plan for the Western Balkans** incentivises the region to prepare for EU membership and accelerate the necessary socio-economic and fundamental reforms, notably by bringing forward some of the benefits of access to the Single Market. These priority actions, including extending the EU's Roam Like at Home to the region, preparing the access to the SEPA in accordance with the relevant procedures and requirements, as well as allowing for free circulation for certain industrial goods and opening up some service sectors, will be implemented making full use of the provisions of the Stabilisation and Association Agreements.*

*This initiative is undertaken in parallel with the **Common Regional Market within the Western Balkans** which, based on EU rules and standards, aims to ensure economic integration of the region. The cumulative effect of regional integration, the gradual integration into the EU's single market and structural reforms will accelerate socio-economic convergence prior to their accession.*

*These gradual integration processes are also **supported financially** by the proposed Reform and Growth Facility for the Western Balkans, the Ukraine Facility and the EU Support Package for Moldova. They should ensure the necessary investments to improve economic and social convergence within an EU of 30+.*

- Ідею найбільш повно сформульовано у Commission's [Communication on pre-enlargement reforms and policy reviews](#) (20 березня 2024)
- Поступова інтеграція країн-кандидатів до політик та інститутів ЄС в обмін на виконання конкретних умов
- Можливість дезінтеграції (у випадку регресу в реформах)

STAGED ACCESSION MODEL

As a proposal for operationalisation of the revised enlargement methodology

NEW MEMBER STATE

Full participation in the EU policies and institutions, subject to certain temporary institutional limitations, such as limiting the exercise of the veto power in the Council

EU citizenship rights

Funding level equal to the corresponding amounts for conventional membership

STAGED ACCESSION MODEL

CREATING ROOM FOR DIALOGUE

EARLY INTEGRATION

- European Council - policy dialogue from Stage I
- Council of the EU - policy dialogue and selective observer participation from Stage I; participation with speaking rights from Stage II
- European Parliament - observer MEPs delegated by national parliaments from Stage I; national MPs with speaking rights in EP from Stage II
- Court of Justice - staff appointments from Stage I
- Court of Auditors - Policy dialogue, only selectively, from Stage I; observers, selectively, from Stage II
- Consultative bodies - Joint Consultative Committee(s) in Stages I and II

PRIORITISATION OF THE FUNDAMENTALS

QUANTIFIED RATINGS

- As a clear basis for progress through stages
- Not only chapters but also fundamental reforms (public administration reform, economic, and political criteria) should be quantified

FUNDAMENTALS

- Unlike other clusters which would require an average rating of 3, all chapters and sub-areas in Cluster 1 would require a minimum rating of 2 (moderate level of preparedness) to enter Stage I
- Unlike other clusters which would require an average rating of 4, all chapters and sub-areas in Cluster 1 would require a minimum rating of 4 (maximum good) to enter Stage II

DYNAMICS OF PROGRESS BASED ON ROBUST AND TRANSPARENT ASSESSMENT OF MERIT

SIX CLUSTERS

- The model keeps the clustering system
- Adding qualitative assessment for the Fundamental's sub-area of functioning of democratic institutions
- Quantification of all qualitative assessments as a final step in assessing and comparing progress

CLEAR ROADMAP FOR PROGRESS THROUGH STAGES

GREATER CLARITY OF PROGRESS CRITERIA

- I stage: minimum moderate ratings of [3] to cluster averages
- II stage: mix of moderate to good ratings, minimum average rating of [4]
- III stage: Advanced levels of preparedness across all clusters; all chapters closed
- IV stage: Advanced levels of preparedness maintained

PROGRESSIVE ACCESS TO NEW FUNDING INSTRUMENTS

Progressive increase of available funding for structural and investment projects

REVERSIBILITY

- Streamlining procedures in case of serious stagnation or backsliding
- By increasing stakes, the acceding country will have much more to lose
- Clear reversibility mechanisms, freezing specific benefits in case of stagnation or mild backsliding; reversing a stage in case of serious backsliding

REVISED ENLARGEMENT METHODOLOGY

STRONGER POLITICAL STEER

POLITICAL AND POLICY DIALOGUE

Creating new opportunities for the dialogue, especially in the areas where alignment is progressing well and key criteria are being met (observers in the key EU meetings on the matters of substantial importance to them)

CREDIBILITY

MERIT BASED PROCESS

When partner countries meet the objective criteria, member states shall agree to move forward to the next stage of the process

STRONGER FOCUS ON FUNDAMENTAL REFORMS

Results on these reforms will be a requirement for deeper sectoral integration and progress

MORE DYNAMIC PROCESS

CLUSTERING CHAPTERS

This will allow for targeted dialogues and identification of opportunities for accelerated alignment and integration in all EU policy areas - clear benefits for partner countries

PREDICTABILITY

CONDITIONALITY

- Encourage real political will
- Greater clarity on what the EU expects at different stages of the process and what are the positive and negative consequences
- Conditions must be objective, precise, detailed, strict and verifiable, accompanied with third-party indicators
- Clear and tangible incentives of direct interest to citizens; increased funding and investments
- Clear integration - "phasing in" to individual EU policies, programmes and the EU market
- Simplified procedures require for more decisive measures of sanctioning stagnation or backsliding

CREDIBLE ACCESSION PERSPECTIVE

A KEY TOOL TO PROMOTE

RULE OF LAW

DEMOCRACY

FUNDAMENTAL RIGHTS

The Initiative
for a Staged
accession to
the EU -
European Policy
Centre
(cep.org.rs)

Висновок

- Сповільнення темпу наближення України до ЄС після швидких подій 2022 року
- Центральна роль політичної волі держав-членів у питаннях розширення
- Гальмування через питання триваючої війни, браку єдиної рамки для переговорів з РФ, амбітність необхідної відбудови, питання торгівлі та сільського господарства
- АЛЕ! тектонічний зсув у розумінні ролі політики розширення у геополітичному змаганні в Європі

Співфінансується
Європейським Союзом

